

W Y D A N I E S P E C J A L N E

DARY I DARCYŃCY 2013-2014

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
wyrażając słowa wdzięczności za szczególne wzbogacenie zbiorów
nadaje honorowy tytuł
DARCZYŃCY ROKU
następującym osobom i instytucjom

DARCZYŃCA ROKU 2013

**Tersilia Castiglioni, Elżbieta Maleszewska-Orlowski,
Halina Musielak,
Polska Grupa Energetyczna S.A.,
Polski Związek Towarzystw Wioślarskich,
Redakcja „Przeglądu Sportowego”**

DARCZYŃCA ROKU 2014

**Kajetan Hądzelek,
Polski Komitet Olimpijski,
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe**

W TYM NUMERZE

**DARY
I DARCYŃCY
2013-2014
s. 1**

**SZANOWNI
DARCZYŃCY
s. 2**

**DARCZYŃCY
OSOBY PRYWATNE
2013-2014
s. 3-5**

**NAJCIEKAWSZE
DARY I PRZEKAZY
2013-2014
s. 4-6**

**KOLEKCJA STU
PLAKATÓW DAREM
TERSILII
CASTIGLIONI
s. 7**

**DAR ELŻBIETY
MALESZEWSKIEJ-
ORLOWSKI
s. 7**

**DARCZYŃCY
INSTYTUCJE
2013-2014
s. 8**

SZANOWNI DARCYŃCY!

Szanowni Państwo!

Problem tworzenia i powiększania kolekcji muzealnej jest odwiecznym poważnym wyzwaniem dla każdego muzealnika. Wszak to pierwsza powinność zapisana w triadzie misji każdego muzeum – gromadzić, przechowywać, udostępniać. To odpowiedzialne zadanie rozumnej kontynuacji tego, co pozostawili poprzednicy oraz chęć zdobycia „tu i teraz” unikalnych obiektów, które dodadzą blasku i chwały muzealnej kolekcji, jest swoistą kwadraturą koła. Wiedza, zaangażowanie emocjonalne, a nawet sprzyjające okoliczności losu (ciekawe aukcje, zasobne antykwiariaty, niezwykle indywidualne oferty zakupu) nie mają żadnej mocy sprawczej w momencie braku środków finansowych. Wprawdzie w ponad sześćdziesięcioletniej historii Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie bywały lata bardziej i mniej zasobne w fundusze, to zawsze istniał problem finansowania zakupów muzealiów.

Dlatego od pierwszych dni istnienia Muzeum (1952) znacząca część tworzonej kolekcji pochodziła od Darczyńców. Szacujemy, że 65-70% naszych zbiorów to dary osób prywatnych, w przeważającej części ludzi sportu lub ich rodzin. Także przekazy różnych instytucji – głównie klubów i związków sportowych – wydatnie, bo o około 15-20%, powiększały przez lata zbiór wszystkich muzealiów.

Dzięki naszym wspianym Darczyńcom, w ciągu minionych dziesięcioleci uratowano i zabezpieczono niezwykle materialne świadectwa związane z historią polskiego sportu. Jednym z takich spektakularnych przykładów może być zbiór stu kilkudziesięciu obiektów obrazujących życie sportowe w niemieckich obozach jenieckich podczas II wojny światowej. Dzięki dobrej woli kilku Darczyńców oraz rozumieniu przez nich sensu istnienia muzeum sportu, można było we wrześniu 2014 roku otworzyć wystawę czasową zatytułowaną „Igrzyska za drutami”, przygotowaną z okazji 70. rocznicy Olimpiady Obozowej w Woldenbergu. Po raz pierwszy w dziejach naszego Muzeum zaprezentowaliśmy zbiór kilkudziesięciu unikalnych w skali światowej eksponatów z lat 1940-1944.

Obecna IV edycja wyróżnień MSiT okazuje się w pewien sposób wyjątkowa. Po raz pierwszy tytuł Darczyńcy Roku otrzymuje osoba z zagranicy. Pani **Tersilia Castiglioni** z Francji, mieszkająca w Maisons-Laffitte pod Paryżem, podarowała do naszych zbiorów sto plakatów o tematyce sportowej autorstwa męża **Luigiego Castiglioni** (1936-2003). Tym samym znacznie wzbogaciła muzealną kolekcję plakatu, liczącą ponad pięć tysięcy tytułów.

Darczyńcą Roku 2014 została pani **Halina Musielak**, która nie tylko ocaliła pamiątki po swoim wuju **Janie Bochenku** (1931-2011), medalistcie olimpijskim z Igrzysk w Rzymie (1960), lecz także zadbała o jego godny pochówek.

Wśród osób prywatnych honorowy tytuł otrzymali również doc. dr **Kajetan Hądzelek** i **Elżbieta Maleszewska-Orłowski**, a wśród instytucji – **Polska Grupa Energetyczna S.A.**, **Redakcja „Przeglądu Sportowego”**, **Polski Związek Towarzystw Wioślarskich**, **Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe** oraz **Polski Komitet Olimpijski**.

Muzeum, które powiększa swoje zasoby w dużej mierze dzięki Darczyńcom, jest wielkim dłużnikiem coraz większej rzeszy ludzi, którzy zadając sobie często wiele trudu, ofiarowują nam do zbiorów materialne świadectwa swoich sukcesów oraz rodzinne pamiątki, a więc rzeczy bezcenne, których nie można kupić w żadnym antykwaracie ani na żadnej aukcji.

Z tymi tak ważnymi dla nas osobami spotykamy się na muzealnych uroczystościach już od kilkunastu lat, zaś od dekady przyznajemy im honorowe tytuły DARCYŃCY ROKU. Tegoroczna edycja jest jubileuszowym podkreśleniem naszych

Andrzej Kraśnicki, prezes PKOI i Adam Krzesiński, sekretarz PKOI przekazują na ręce Tomasza Jagodzińskiego, dyrektora MSiT pochodnię i stroje z XXII Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Soczi, 03.04.2014

Redaktor Maciej Kurzajewski przekazuje pochodnię olimpijską Igrzysk XXVIII Olimpiady w Atenach, z którą biegł w sztafecie z ogniem olimpijskim, 11.03.2013

serdecznych podziękowań, skierowanych do ludzi, którzy w wyjątkowy sposób wzbogacili zbiory Muzeum Sportu i Turystyki w latach 2013-2014. Od czerwca 2013 do czerwca 2014 wpłynęło do zbiorów 2401 obiektów. Pochodzą one z rąk 169 osób prywatnych oraz są przekazami 81 instytucji.

**WSZYSTKIM NASZYM DARCYŃCOM
BARDZO SERDECZNIE DZIĘKUJEMY
ZA OKAZANĄ PAMIĘĆ I ŻYCZLIWOŚĆ**

Dyrektor, Rada Muzeum oraz Pracownicy Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Warszawa, 17 listopada 2014 roku

DARCYŃCY 2013-2014

Leszek Albinak
Borys Badeński, Niemcy
kpt. Krzysztof Baranowski
Edward Bator
Ewa Błońska
Jan Błoński
Sebastian Bogdanowicz
Andrzej Bogucki
Kajetan Broniewski
Leopold Brzechowski
Tomasz Brzeziński
Grażyna Brzozowska
Anna Buczowska-Szymańska
Tersilia Castiglioni, Francja
dr Zdzisław Czaplicki
Aleksandra Czechowicz-Woźniak
Grażyna Czerkawska
Mariusz Czerkawski
Jerzy Dąbrowski
Hanna Dobrowolska
Hanna Domagała
prof. dr hab. Zbigniew Dziubiński
Agnieszka Fietkiewicz-Zapalska
Lech Franczak
Magdalena Freytag
Robert Gaczek
Magdalena Garlej
dr Robert Gawkowski
Barbara Glinka
Józef Gniadek
Zofia Gordon
Zbigniew Gorlewski
Dorota Goś
Wojciech Grabowski
Barbara Grocholska-Kurkowiak
Katarzyna Gruda, USA
Ewa Gruner-Żarnoch
Magdalena Grzegorek
dr Iwona Grys
Anna Maria Harley, USA
doc. dr Kajetan Hądzelek
Łukasz Hoppe
Wojciech Hunkiewicz
Adam Izydorczyk
Lech Jabłoński
red. Jerzy Jakobsche
Michał Jagińkowski
Tomasz Jagodziński
Magdalena Janicka
Tadeusz Jankowski
Elżbieta Jaroszczyk
Michel Jazy, Francja
Wojciech Jursz
Janusz Kaczmarek
Stefan Kasprzyk
Andrzej Kazubek

Wojciech Kowal w towarzystwie dr. Stanisława Krawca przekazuje marynarkę z oficjalnego stroju na Igrzyska XV Olimpiady w Helsinkach, należącą do lekkoatlety Stanisława Kowala (1928-2001), ojca Darczyńcy, 05.10.2012

Piotr Małachowski i Tomasz Majewski po przekazaniu Tomaszowi Jagodzińskiemu medalu Tomasza Rębisza, 24.07.2013

Jerzy Telak, prezes WOPR i Jacek Krawczyk, prezes WOPR Warszawa oraz Tomasz Jagodziński (po środku), podczas przekazywania odznak, medali i sprzętu ratownictwa wodnego do zbiorów MSiT, 13.12.2013

DARCZYŃCY 2013–2014

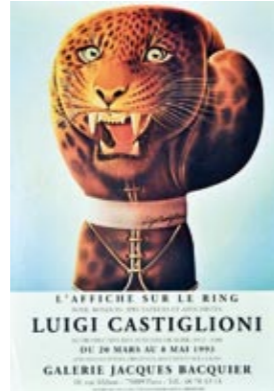
Bogusława Knychala
dr Filip Kobiela
prof. dr hab. Teresa Kodelska-Łaszek
dr Henryk Komorowski
Halina Konieczna
Elżbieta Kosieradzka
Jacek Kosmala
Agata Kosyło
Marzena Koszewska
Wojciech Kowal
Tomasz Kowalik
Jacek Kozłowski
Paulina i Piotr Krasowscy
Paweł Król
Czesław Kruk
Jerzy Kulesza
red. Maciej Kurzajewski
Małgorzata Kusztełak
Ireneusz Kutyla
Andrzej Lach
red. Andrzej Lewandowski
Grzegorz Lilpop
Marek Lityński
Edward Łagowski
Iwona Łotysz
Józef Łuszczek
Hanna Łysakowska
Tomasz Majewski
Elżbieta Maleszewska-Orłowski, Austria
Piotr Małachowski
red. Kazimierz Marcinek
Anna Mieczysława
red. Krzysztof Miklas
Barbara Mikocka
Andrzej Minkiewicz
Konrad Moniewski
Wojciech Moś
Halina Musielak
Elżbieta i Jacek Ocipiński
Adam Olkiewicz
Andrzej Padewski
Józef Paluch
Kazimierz Parfianowicz
Henryk Parol
mec. Ryszard Parulski
dr Janusz Pawluk
dr Wiesław Pięta
Janusz Pióro
ks. Edward Pleń
Wiesław Pośpiech
Paweł Puchalski
Michał Puszkarski
Grażyna Rabsztyń
Tomasz Radzyńkiewicz
Romuald Rasiak
Ryszard Rawski

NAJCIEKAWSZE

LAUREACI TYTUŁU DARCZYŃCA ROKU

TERSLIA CASTIGLIONI

Unikalna kolekcja stu plakatów autorstwa męża ofiarodawczyni, a także: zestaw filatelistyczny z 52. Kongresu Międzynarodowej Unii Łyżwiarskiej z motywami z grafik Luigiego Castiglioni, 21 pocztówek i zbiór dokumentów dotyczących artysty.

KAJETAN HAŹZELEK

Wielokrotny Darczyńca tym razem ofiarował do Muzeum zbiór 42 medali, plakiet i odznak, m.in. medal z wizerunkiem gen. bryg. Kazimierza Głabisza (prezesa PKOl w latach 1929-1939), wybitny w 2008 roku z okazji sprowadzenia prochów generała do rodzinnego Odolanowa. Do zbiorów MSiT trafiła również prestiżowa nagroda, którą Darczyńca otrzymał od MKOl w 2013 roku – statuetka z okazji 150-lecia urodzin de Coubertina. Przekaz obejmuje także 30 książek, oraz 65 broszur i ulotek.

ELŻBIETA MALESZEWSKA-ORŁOWSKI

Kolekcja pamiątek związanych matką Ofiarodawczyni Marią Kwaśniewską-Maleszewską (1913–2007). Wśród nich Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, medal Kalos Kagathos (2003), pamiątkowy sygnet od ŁKS Łódź.

HALINA MUSIELAK

Zbiór blisko 50 medali, plakiet i odznaczeń dotyczących Jana Bochenka (1931-2011), brązowego medalisty olimpijskiego w podnoszeniu ciężarów

(Rzym 1960). Wśród nich m.in. pamiątkowy medal mistrzostw świata i Europy w podnoszeniu ciężarów (1975) oraz medal Międzynarodowych Zawodów o Puchar Moskwy (1960).

PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA SA

Motocykl żużlowy w barwach Stali Gorzów Wielkopolski, wyposażony w silnik Java, rurę wydechową marki „King” i opony „Mitas”. Na kierownicy motocykla znajdują się autografy zawodników gorzowskiego klubu, w tym Tomasza Golloba.

POLSKI KOMITET OLIMPIJSKI

Kolejny przekaz, tym razem związany z XXII Zimowymi Igrzyskami Olimpijskimi w Soczi (2014). Zbiory Muzeum powiększyły się m. in. o pochodnie olimpijskie oraz oficjalne stroje reprezentantów Polski z tych Igrzysk.

POLSKI ZWIĄZEK TOW. WIOŚLARSKICH

„Złota” łódź marki Empacher, należąca do Roberta Sycza i Tomasza Kucharzkiego, wraz z wiosłami Dressigacker Concept2 i butami Adidas. Łódź mierzy 9,5 m i waży 27 kg. Znakomici wioslarze wywalczyli na niej dwa tytuły mistrzów olimpijskich w dwójkach podwójnych wagi lekkiej, w Sydney (2000) i Atenach (2004), a także pięć medali mistrzostw świata, w tym dwa złote (1997, 1998).

REDAKCJA „Przeglądu Sportowego”

Trzy roczniki francuskiego periodyku „L'Annee Hippique” oraz bardzo liczny zbiór znanych europejskich periodyków sportowych – dzienników „L'Equipe”, „La Gazzetta dello Sport” oraz tygodników „Kicker”, „Der Leichtathlet” i „Leichtathletik”. Czasopisma pochodzą z okresu od 1961 do 2006 roku.

WODNE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE

Bogaty przekaz, w skład którego weszło m. in. 30 medali, odznak, plakiet, naszywek i proporczyków, a także sprzęt i strój ratowniczy. Wśród nich pięć złotych medali z Mistrzostw Świata w Ratownictwie Wodnym, z lat 1978–2006.

DARY I PRZEKAZY

OSOBY PRYWATNE

BORYS BADEŃSKI

Strój startowy (koszulka i spodenki), w którym na Igrzyskach Olimpijskich w Tokio (1964) występował brązowy medalista biegu na 400 metrów, ojciec Darczyńcy Andrzej Badeński (1943–2008). W Muzeum znajduje się także medal olimpijski polskiego sprintera, będący depozytem PKOl.

ROBERT GACZEK

Zbiór kilkudziesięciu sztuk sprzętu alpinistycznego, turystycznego i sportowego produkcji zarówno polskiej, jak i zagranicznej. Najstarsze obiekty pochodzą z lat 30. XX wieku. Darczyńca przekazał również kolekcję fotografii o tematyce górskiej i turystycznej.

ZOFIA GORDON

Dwie powstańcze opaski pamiątkowe batalionu AK „Ruczaj”, w którym Ofiarodawczyni była sanitariuszką podczas Powstania Warszawskiego. W batalionie „Ruczaj” walczyło wielu tenisistów polskich – m.in. bracia Ksawery i Ignacy Tłoczyński.

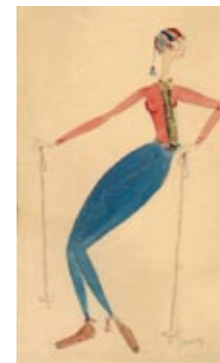

Barbara GROCHOLSKA-KURKOWIAK

Numer startowy (27), z którym ofiarodawczyni wystąpiła podczas Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Oslo w 1952 roku w konkurencji zjazdu alpejskiego (13. miejsce), a także odznaka uczestnika ZIO 1952.

EWA GRUNER-ŻARNOCH

Karykatury przedstawiające mistrzynię olimpijską Halinę Konopacką (akwabela) oraz ojca ofiarodawczyni, Juliana Grunera (rysunek otówkiem), wykonane przez nieznanego artystę. Przekaz obejmuje rów-

nież zbiór dokumentów oraz 92 negatywy zdjęć ilustrujących karierę Juliana Grunera (1898–1940), wszechstronnego lekkoatlety, wielokrotnego medalisty mistrzostw Polski w skoku wzwyż i rzucie oszczepem, zamordowanego w Charkowie.

WOJCIECH HUNKIEWICZ

Para łyżew skórzanych męskich do jazdy figurowej z okresu międzywojennego oraz współczesny pokrowiec na łyżwy.

ADAM IZDORCZYK

Bułgarska moneta kolekcjonerska o nominale 10 lew, upamiętniająca X Kongres Olimpijski w Warnie w 1973 roku.

TERESA KODELSKA-ŁASZEK

Numer startowy (44), z którym ofiarodawczyni wystąpiła podczas ZIO w Oslo w 1952 roku w zjeździe alpejskim.

HALINA KONIECZNA

16 katalogów i publikacji towarzyszących wystawom ekslibrisów. Muzeum otrzymało także kolekcję kilkudziesięciu fotografii Waleriana Koniecznego (1925–1989), trenera zapasów, z lat

DARCZYŃCY 2013–2014

Władysław Rejzner
Piotr Rolka
Krzysztof Roman
Marianna Romańska
dr Maria Rotkiewicz
red. Jan Rozmarynowski
Barbara Maria Rydz
Leszek Ryłski
dr Władysław Serwatowski
Kamil Siemiradzki
Tomasz Skoczek
dr Dariusz Stapek
dr Michał Słoniewski
Barbara i Andrzej Sobiechow
Aleksandra Socha
Małgorzata Stanny
prof. dr hab. Włodzimierz Starosta
Krzysztof Starzyński
Hanna Strońska
Igor Strojcki
Marcin Strzałkowski
Tomasz Sudol
red. Renata Susańko
dr Zbigniew Szafrankowski
Sabina Szafrankowska
red. Stefan Szczepek
Jan Wojciech Szewczyk
Andrzej Szwabe
Małgorzata Szyller
Michał Śmigieński
Janusz Tatera
Miroslaw Tereszczuk
Wojciech Tędziągowski
Janusz Tracewski
dr Bogdan Tuszyński
dr Renata Urban
red. Henryk Urbaś
Magdalena Walczyk-Brzezińska
Piotr Walewski
Marlene Wallace, Australia
Bohdan Wasilewski
Jan Wendt
Wiesława Wiśniewska
Martyna Wojciechowska
Andrzej Wojda
prof. dr hab. Bernard Woltmann
Robert Woźniak
dr hab. Ryszard Wryk
prof. dr hab. Wojciech Zabłocki
prof. dr hab. Stanisław Zaborniak
Edward Zajac
Jarosław Zawadzki
Zbigniew Zawalkiewicz
Wojciech Ziemiak
doc. dr Krzysztof Zuchora
prof. dr hab. Zofia Żukowska

NAJCIEKAWSZE DARY I PRZEKAZY 2013–2014

50. i 60. XX wieku oraz naszywki, m.in. z V Polonijnych Igrzysk Sportowych.

CZESŁAW KRUK

Medal wybitny w 2011 roku w Edynburgu z okazji Pierwszego Międzynarodowego Turnieju Hickory Gofa, a także 11 książek brytyjskich i broszury o tematyce golfowej.

JÓZEF ŁUSZCZEK

Trzy pary nartorolek biegowych z lat 60., 70. i 80. XX wieku, na których Darczyńca trenował w okresie swojej kariery sportowej. Kolekcję Muzeum wzbogaciły także: pamiątkowy puchar od PZN za zdobycie tytułu mistrza świata (1978), złoty medal mistrzostw Polski (1988), plakietka uczestnika Biegu Wazów (1987) oraz zbiór 24 dyplomów – w tym dwa z XIII Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Lake Placid (za 5. i 6. miejsce).

RYSZARD PARULSKI

Komplet trzech medali z konkursu „Sport w sztuce”, zorganizowanego w 2012 roku przez Polski Komitet Olimpijski i Towarzystwo Olimpijczyków Polskich, z okazji stulecia Olimpijskich Konkursów Sztuki odbywających się podczas igrzysk olimpijskich w latach 1912–1948.

LESZEK RYLSKI

Pamiątki piłkarskie, w tym odznaka z finału Ligi Mistrzów UEFA 2013 na londyńskim stadionie Wembley, a także dwa medale pamiątkowe – 35-lecia Polskiego Związku Bokserskiego (1958) oraz 50-lecia Żeglarstwa Polskiego (1969).

WOJCIECH TĘDZIAGOLSKI

Czekan i młotek taternicki używany w górskich wspinaczkach przez pisarza Jana Dobraczyńskiego.

JANUSZ TRACEWSKI

Zbiór dwudziestu medali, odznaczeń, plaket i pucharów, które Darczyńca otrzymał podczas wieloletniej zawodniczej i trenerskiej kariery zapaśniczej. Do Muzeum trafiły m. in. Złota Gwiazda FILA (Międzynarodowej Federacji Zapaśniczej) za zasługi (1980) oraz Złota Gwiazda Polskiego Związku Zapaśniczego.

WOJCIECH ZABŁOCKI

Kolejny dar Przewodniczącego Rady Muzeum Sportu i Turystyki. Tym razem Ofiarodawca przekazał do zbiorów swoje rysunki przedstawiające projekty szabli paradej Wojska Polskiego i Marynarki Wojennej, akwarelę – portret Pierre'a de Coubertina oraz medal pamiątkowy z XII Kongresu Olimpijskiego na stulecie MKOl w Paryżu (1994).

I N S T Y T U C J E

EURO 2012 POLSKA SP. Z O.O. W LIKWIDACJI

Kolekcja licznych drobnych pamiątek związanych z piłkarskimi Mistrzostwami Europy, które zorganizowały w 2012 roku Polska i Ukraina. Muzeum otrzymało m.in. piłkę z logo UEFA Euro 2012 wraz z autografami wybitnych reprezentantów Polski, Włodzimierza Lubańskiego i Andrzeja Szarmacha.

MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

Puchar – wazon kryształowy, rżnięty w motywy roślinne i geometryczne, ze srebrną blaszką z napisem „Nagroda Ułanów Krechowieckich, Wilno 1939”. Stanowił trofeum dla zwycięzcy zawodów jeździeckich organizowanych przez 1. Pułk Ułanów Krechowieckich w Wilnie. Pułk ten miał bogate tradycje sportowe – działał w nim własny klub sportowy, a także Oficerski Yacht Club nad Jeziorem Białym.

POLSKI ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ

Kolejny dar, obejmujący m. in. oficjalną piłkę UEFA Euro 2012 (Tango12) z autografami reprezentantów Polski, złotą odznakę UEFA Euro 2012, a także zbiór ponad 30 biletów z meczów reprezentacji Polski w latach 2001-2013 oraz finałów Pucharu Polski w latach 2010 i 2011.

RADIO KATOWICE S.A.

Szmacianka wykonana własnoręcznie przez legendarnego piłkarza reprezentacji Polski i Ruchu Chorzów, Gerarda Cieślika (1927–2013). Stanowiła symboliczną anty-nagrodę, przyznaną przez Rozgłośnie za największą kompromitację roku w polskim futbolu. Do Muzeum trafiła także płyta z nadanymi na antenie Radia w latach 60. i 70. XX w. wywiadami, m. in. ze St. Ośliżką, E. Szymkowiakiem czy J. Sidłą.

SKARBNICA NARODOWA Sp. z o.o.

Pamiątkowa moneta srebrna o nominalnej wartości pięciu funtów brytyjskich z wizerunkiem Big Bena i logotypem Igrzysk XXX Olimpiady Londyn 2012, wydana w 2009 roku.

WYŚCIGI KONNE WARSZAWA – SŁUŻEWIEC

Obiekty upamiętniające imprezy jeździeckie odbywające się w ostatnich latach na służewieckim torze – wśród nich statuetka z 99. Wielkiej Warszawskiej (2012), a także okolicznościowe kotyliony z 100. (2013) i 97. (2010) Wielkiej Warszawskiej.

KOLEKCJA STU PLAKATÓW DAREM TERSILII CASTIGLIONI

W dniach 18 października – 4 listopada 2013 r. otwarta była w MSiT wystawa plakatów sportowych światowej sławy malarza i mistrza plakatu, zatytułowana „Luigi Castiglioni – wizjoner sportu”. Tersilia Castiglioni, wdowa po artyście i prezes Stowarzyszenia Luigiego Castiglioni w Maisons-Laffitte we Francji, zgodnie z wcześniejszą deklaracją przekazała do zbiorów MSiT kolekcję wszystkich stu plakatów prezentowanych na wystawie, a więc aż 1/3 plakatu spuścizny Castiglioni.

Luigi Castiglioni (1936, Mediolan – 2003, Maisons-Laffitte), absolwent Akademii Sztuk Pięknych „Brera” w Mediolanie (1957), dekorator w La Scali, scenograf filmu „Dolce vita” Federico Felliniego, w 1960 r. osiadł w Paryżu, gdzie namalował swój pierwszy plakat sportowy, który zapoczątkował nowy, rewolucyjny styl komunikacji plakatu. Artysta zdobył wiele nagród i wyróżnień międzynarodowych, miał liczne wystawy indywidualne na całym świecie. Jego prace znajdują się w wielu kolekcjach i muzeach. Jest też pierwszym artystą, którego dzieła za życia zostały zaprezentowane na wystawie autorskiej w Bibliotece Narodowej w Paryżu (1978).

Luigi Castiglioni zainteresował się Polską w okresie Sierpnia '80. W czasie stanu

wojennego zaangażował się w pomoc Polsce, tak w wymiarze artystycznym – projektując z inicjatywy organizacji „Medecins du Monde” słynny plakat Votre Solidarité, jak i materialnym – uczestnicząc w medycznej misji humanitarnej. Wielokrotnie odwiedzał Polskę, czego artystyczną kulminacją była jego wystawa monograficzna w Muzeum Plakatu w Wilanowie (1989).

Stworzył ponad 300 plakatów o różnej tematyce (polityka, sztuka, kultura, reklama itd.). Jako pasjonat sportu przetworzył na język sztuki swoje postrzeganie dyscyplin i ludzi sportu.

Po śmierci męża Tersilia Castiglioni podjęła misję popularyzowania jego sztuki na świecie. W domu-pracowni artysty w podparyskim Maisons-Laffitte założyła muzeum monograficzne, a od 2004 roku jest prezesem Association Luigi Castiglioni, skupiającego kilkaset osób – przyjaciół i miłośników talentu Mistrza. Pani Tersilia współpracuje też w wydawaniu organu prasowego Stowarzyszenia, miesięcznika „La Lettre”, relacjonującego wszystkie wydarzenia związane z osobą Luigiego Castiglioni, poświęcone mu wystawy, spotkania, publikacje i opinie.

Kolekcja ofiarowana do zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie zawiera plakaty, z których większość weszła do kanonu plakatu światowego. Są to dzieła ilustrujące imprezy i dyscypliny sportowe, a także zapowiadające wydarzenia z udziałem słynnych sportowców i ukazujące znakomitości świata sportu. Są tu też plakaty związane z wystawami autorskimi artysty.

Jesteśmy zaszczytni, iż pani Tersilia Castiglioni, jako spadkobierczyni spuścizny znakomitego plakacisty, pasjonata sportu i przyjaciela Polski, okazała część dorobku Luigiego Castiglioni ofiarowała właśnie do zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

EK

DAR ELŻBIETY MALESZEWSKIEJ-ORLOWSKI

Maria Kwaśniewska-Maleszewska (1913-2007), wszechstronna lekkoatletka i koszykarka, brązowa medalistka olimpijska w rzucie oszczepem (1936), okrzyknięta w Berlinie „Miss Igrzysk”, działaczka ruchu olimpijskiego, przez wiele lat utrzymywała bliskie i serdeczne kontakty z Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie. Była bywalcem naszych wystaw, spotykała się z młodzieżą na muzealnych lekcjach, otwierała i odsłaniała sale muzealne, wystawy i honorowe ściany.

Po latach bliskich kontaktów przekazała do zbiorów swój dyplom olimpijski za zdobycie trzeciego miejsca na Igrzyskach, makieta Stadionu Olimpijskiego w Berlinie oraz słynną, obrosłą anegdotami apaszkę olimpijską, którą otrzymała od Hitlera, a według innej wersji od Goebbelsa.

Najwięcej medali, odznak i innych dokumentów sportowej kariery, w tym medal olimpijski, Maria Kwaśniewska przekazała do Oddziału Sportu i Turystyki Muzeum Miasta Łodzi, bowiem jako łodzianka z urodzenia żywiła wielki sentyment do miasta swojej młodości i początków kariery sportowej. Była za-

wodniczką Łódzkiego Klubu Sportowego, w którym do dzisiaj jest nazywana „Królową ŁKS”.

Spółczynnikiem zaciętej i dużej empatii sprawiły, że działała społecznie prawie do końca długiego życia. Szczególnie kochała ruch olimpijski i ludzi sportu. Nagradzana wieloma cennymi odznaczeniami i nagrodami, m. in. Orderem Olimpijskim MKOl, Nagrodą Stulecia Sportu MKOl oraz prestiżową Nagrodą IAAF, przekazywała je do Muzeum 600-lecia na Jasnej Górze. Były one eksponowane przez rok na wystawie „Sportowcy Matce Bożej Jasnogórskiej. Wystawa wotów sportowych ze Zbiorów Sztuki Wotywnej Jasnej Góry”, 2012/2013.

W roku 2013, kilka lat po śmierci Marii Kwaśniewskiej, córka olimpijki Elżbieta Maleszewska-Orłowski, przekazała do zbiorów MSiT w Warszawie siedem obiektów związanych z karierą swojej mamy. Wśród nich znalazł się tak wyjątkowy dla każdego sportowca medal, jak medal Kalos Kagathos przyznany w roku 2003 oraz pamiątkowy sygnet przyznany przez ŁKS z okazji sukcesu olimpijskiego z dedykacją: Olimpijce

Mecz lekkoatletyczny Polska – Niemcy, (16.07.1934). Druga od lewej Maria Kwaśniewska-Maleszewska.

Marysi Kwaśniewskiej ŁKS 1936, a także Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski przyznany przez Prezydenta RP w roku 2005.

DARCZYŃCY – INSTYTUCJE 2013–2014

„Adforce” Miłosz Konieczny
Ambasada Japonii w Polsce
Automobilklub Polski
Biblioteka Główna Akademii Wychowania Fizycznego
im. J. Kukuczki w Katowicach
Biblioteka Klasztorna Niepokalanów
BOSZ Szymanik i Wspólnicy Sp. Jawna
Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK
Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku
CKM Włókniarz S.A.
Dom Wydawniczy Rebis
Ekstraklasa S.A.
Euro 2012 Polska Sp. z o.o. w likwidacji
Fundacja im. F. Stamma „Stamm Sport Promotion”
Fundacja Ośrodka Karta
Klasztor Braci Mniejszych Kapucynów w Warszawie
Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich
KPS Skra Bełchatów S.S.A.
KS Czarna Kula Poznań
KS Górnik Zabrze S.S.A.
KS Warta Poznań S.A.
Mazowiecki Związek Piłki Nożnej
MKS Kwadrat Mińsk Mazowiecki
MKS Miedź Legnica S.A.
Muzeum w Gliwicach
Muzeum Historii Polski w Warszawie
Muzeum Historyczne Miasta Gdańska
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa
Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku
Muzeum Mazowieckie w Płocku
Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie
Muzeum Narodowe w Warszawie
Muzeum Niepodległości w Warszawie
Muzeum Okręgowe w Lesznie
Muzeum Regionalne w Łukowie
Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu
Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie
Muzeum Wojska Polskiego
Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie
Muzeum Ziemi Rawskiej
Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów
National Geographic Polska

Oddział Sportu i Turystyki Muzeum Miasta Łodzi
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu
Polska Akademia Olimpijska
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.
PL 2012+ Sp. z o.o.
Polski Komitet Olimpijski
Polski Związek Alpinizmu
Polski Związek Biathlonu
Polski Związek Bokserski
Polski Związek Hokeja na Lodzie
Polski Związek Kulturystryki, Fitness i Trójboju Siłowego
Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego
Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego
Polski Związek Narciarski
Polski Związek Piłki Nożnej
Polski Związek Rugby
Polski Związek Szachowy
Polski Związek Towarzystw Wioślarskich
Polski Związek Zapaśniczy
Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
Radio Katowice S.A.
Radio Lublin S.A.
Salezjańska Organizacja Sportowa RP
Skarbnica Narodowa Sp. z o.o.
SPR Pogoń Baltica Szczecin
Straż Graniczna
Ukraiński Komitet Olimpijski
Uniwersytet Rzeszowski, Wydział Wychowania Fizycznego
Urząd Gminy w Bochni
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
Urząd Miejski Wrocławia
Warszawskie Towarzystwo Cyklistów
Warszawsko-Mazowiecka Federacja Sportu
Włoski Instytut Kultury w Warszawie
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
Wydawnictwo Edipresse
Wydawnictwo Iskry Sp. z o.o.
Wydawnictwo „Koń Polski” Sp. z o.o.
Wydawnictwo Naukowe PWN
Wyścigi Konne Warszawa – Służewiec
Zachęta Narodowa Galeria Sztuki

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI
Muzeum Rejestrowane

01-531 Warszawa, ul. Wybrzeże Gdynskie 4
Centrum Olimpijskie

www.muzeumsportu.waw.pl
muzsport@muzeumsportu.waw.pl

Mazowsze.
serce Polski

Materiały informacyjne do wydania specjalnego
„Wiadomości Muzealnych” przygotowali
Iwona Grys i Michał Polakowski
Fotografie ze zbiorów Archiwum Fotograficznego MSiT

DTP: GEWIPOL Wojciech Sikora